

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Державне регулювання економіки»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	292 Міжнародні економічні відносини
Тип і назва освітньої програми	ОПП Міжнародні економічні відносини
Курс, семестр	4 курс, 8 семестр.
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4,0, <i>Денна форма навчання:</i> загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова викладання	державна
Навчально-науковий інститут, кафедра	ННІ інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин
Контактні дані розробника	Миколенко Інна Григорівна, професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, д.е.н., доцент, ауд. 474 (навчальний корпус 4) e-mail: inna.mykolenko@pdau.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/mykolenko-inna-grygorivna
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	вибіркова фахова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Навчальні дисципліни, які передують її вивченню: «Міжнародна економічна діяльність України», «Національна та міжнародна економічна безпека», «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародні відносини та світова політика».
Компетентності	<i>загальні:</i> ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. <i>фахові (спеціальні):</i> ФК 3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку. ФК 10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.
Програмні результати навчання	ПРН 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	

Вивчення дисципліни забезпечує для формування як професійних, так і соціальних навичок: лідерство, вміння працювати в критичних умовах (стресостійкість, збагачення емоційного інтелекту), здатність логічно й системно мислити, креативність, ефективний обмін інформацією між людьми, об'єднаними спільними професійними інтересами (нетворкінг), володіння іноземною мовою, правова, політична, медіаграмотність тощо.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сформувані розуміння сутності методології, методики та організаційних основ державного регулювання економіки. Навчальний матеріал ґрунтується на положеннях сучасної економічної теорії і менеджменту, а також Конституції та законів України, інших нормативно-правових актів державних органів.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- Тема 1. Державне регулювання економіки як функція держави.
- Тема 2. Стратегія соціально-економічного розвитку країни.
- Тема 3. Фінансово-бюджетна та грошово-кредитна політика.
- Тема 4. Структурна та інвестиційна політика.
- Тема 5. Науково-технічна та інноваційна політика.
- Тема 6. Державне регулювання підприємництва.
- Тема 7. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
- Тема 8. Державне регулювання цін та інфляції.
- Тема 9. Державне регулювання інвестиційної та інноваційної діяльності.
- Тема 10. Державне регулювання регіональної економіки.
- Тема 11. Державний механізм реалізації соціальної політики.
- Тема 12. Державне регулювання природоохоронної діяльності.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: лекція; розповідь-пояснення; практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою: підготовка реферату (доповіді); самостійна робота; розв'язування задач; виконання практичних завдань.

Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: створення ситуації інтересу та новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації.

Інноваційні та інтерактивні методи навчання: дискусії, проектування професійних ситуацій; використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.

Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: опитування, доповідь; самостійна робота, розв'язування тестів; самостійний пошук помилок.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
---	--------------------------------

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання	Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання. Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на нижчий на 20 % бал. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.
---	---

<p>- щодо академічної доброчесності</p>	<p>Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>Документи, що стосуються академічної доброчесності, представлені на вкладці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ Полтавського державного аграрного університету: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist</p>
<p>- щодо відвідування занять</p>	<p>Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим</p>
<p>- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти</p>	<p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті перед / під час опанування даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, Edera тощо. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproneformalnuosvitu.pdf</p>
<p>- щодо оскарження результатів оцінювання</p>	<p>Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті. https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf</p>

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Державне регулювання економіки: навч. посіб. [за ред. Н.В. Сментини]. Харків: «Діса плюс», 2020. 368 с.
2. Економічна політика держави : навч. посіб. / Ю. М. Уманців, О. І. Міняйло, Л. В. Лебедева. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. 480 с.
3. Їжа М.М., Приходченко Л.Л., Саханенко С.Є. та ін. Регіональне управління : навч. посіб. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2020. 652 с.
4. Ковтун О. І. Державне регулювання економіки: навч. посібник. Львів: «Новий Світ – 2000», 2020. 428 с.
5. Котелевець О.Д. Механізм державного регулювання економіки: сутнісний вимір. Науковий вісник Одеського національного економічного університету. 2022. № 11-12 (300-301). С. 41-49.
6. Крушельницька Т.А., Мунько А.Ю. Методологічні основи дослідження системи місцевих фінансів в умовах децентралізації влади в Україні. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2019. № 3 (Part 1). С. 146 – 151.
7. Мунько А. Ю. Фінансова безпека територіальних громад: генеза та розвиток теоретичної бази. *Таврійський науковий вісник. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2022. № 4. С. 47-57. URL : <https://doi.org/10.32851/tnv-pub.2022.4.6>.
8. Мунько А.Ю. Інституційні особливості державного регулювання споживчого ринку України. *Науковий вісник: Державне управління*. 2021. № 4 (10). С. 95 – 115.
9. Назаркевич І.Б. Державне регулювання структурних змін в економіці України: проблеми та перспективи: монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 356 с.
10. Свірко С.В. Механізми державного управління бюджетною безпекою [Текст]: монографія. Житомир: 2021. 436 с
11. Стратегія сталого розвитку України на період до 2030 року http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JH6YF00A.htm
12. Ткачук В. Державне регулювання економіки в умовах децентралізації. *Економіка та суспільство*. 2022. № 45. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-62>.
13. Ткачук В.А., Мірошніченко О.В. Методологічні основи державного регулювання. *Агросвіт*. 2021. № 5-6. С. 47–52. DOI: 10.32702/2306-6792.2021.5-6.47
14. Трещов М.М. Відновлення та розвиток національної економіки: ризики та напрями змін. *Таврійський науковий вісник*. 2022. № 1. С. 87 – 93.
15. Трещов М.М. Макроекономічні ризики бюджетної політики України в умовах кризи. *Вісник післядипломної освіти. Серія «соціальні та поведінкові науки»*. 2021. Вип. 16 (45). С. 253 – 266.
16. Трещов М.М. Соціально-економічний стан воюючої країни у зв'язку з євроінтеграційним поступом: оцінка та антикризові заходи держави. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2022. Спецвипуск, присвячений євроінтеграційній тематиці. С. 129 – 135.
17. Трещов М.М. Україна в глобальних рейтингах: ретроспектива та напрями розвитку. *Таврійський науковий вісник*. 2022. № 2. С. 98 – 104.
18. Трофимчук О.А. Державне регулювання економіки: теоретичне переосмислення в ххї столітті. *Економіка та держава*. 2020. № 6. С. 206–212.
19. Шибасєва Н. В., Бабан Т. О. Державне регулювання економіки: навчальний посібник. Харків: ДБТУ, 2022. 272 с.

Допоміжні

1. Areas Valentyna ARANCHIY, Oleksii ZORIA, Ilona YASNOLOB, Svitlana ZORYA, Oleg GORB, Inna MYKOLENKO, Olha DYVNYCH, Valentyna CHUMAK, Liudmyla BRAZHNYK. Environmentally and Socially Oriented Investments on Sustainable Development of Rural. *Journal of Environmental Management and Tourism*. 2021. Vol. 12(2). P. 321 – 330. Doi:10.14505/jemt.v12.2(50).02. Indexed in [SCOPUS](https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57209540728) <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57209540728> (Scopus).
2. Ilona YASNOLOB, Nataliia DEMIANENKO, Oleksandr GALYCH, Oleg GORB, Olena YEHOROVA, Roman LIPSKYI, Tetyana BOROVIK, Inna MYKOLENKO, Nataliia PROTSIUK. Tourism of Ukraine as a Type of Business before and during the War file: *Journal of Environmental*

Management and Tourism, (Volume XIV, Spring), 2(66): 417 - 424. (2023). (Scopus) DOI:10.14505/jemt.v14.2(66).11//C:/Users/1/Downloads/1680094320858055.pdf

3. Makarenko P.M. Competitive potential branding model of subjects of Agro-food economy sector Ukraine / P.M. Makarenko, V.I. Pilyavsky, I.Hr. Mykolenko, O.O. Varchenko, A.V. Ipatov // Review of Economics and Finance , 2023 Vol 21 № 1 p 221-235 (Scopus)

4. Державне регулювання розвитку підприємництва в аграрному секторі / Русанюк В.В. // Економіка АПК. 2021. № 1 С. 94.

5. Ковтун О. І. Державне регулювання економіки: навч. посібник. Львів: «Новий Світ-2000», 2020. 428 с.

6. Миколенко І.Г. Державне регулювання економіки: Методичні вказівки та тематика контрольних робіт (здобувачами вищої освіти заочної форми навчання) для здобувачів спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, освітнього ступеню «Бакалавр». Полтава: РВВ ПДАА, 2020 р. 42 с.

7. Миколенко І.Г. Стратегії конкурентного розвитку аграрних підприємств: механізми та інструментарій. Монографія. Харків: «Смугаста типографія», 2021. 320 с.

8. Несененко П.П., Артеменко О.А., Патлатой О.Є. Теоретичні основи економічної політики : навч. посібник. Київ: ФОП Гуляєва В. М., 2019. 306 с.

9. Про Державний бюджет України на 2023 рік: Закон України; Бюджет, Розподіл, Перелік від 03.11.2022 № 2710-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2710-20#Text>

10. Стратегія сталого розвитку України на період до 2030 року. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JH6YF00A.html

11. Уманців Ю. М. Економічна політика держави: навч. посіб. / Ю. М. Уманців, О. І. Міняйло, Л. В. Лебедева. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. 480 с.

12. Уманців Ю.М., Міняйло О.І., Лебедева Л.В. Економічна політика держави : навч. посіб. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. 480 с.

Інформаційні ресурси

1. Президент України. URL: <http://www.prezident.gov.ua>.
2. Верховна Рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
3. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
4. Державна рахункова палата України. URL: <https://rp.gov.ua>.
5. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
6. Міністерство економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua>.
7. Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України. URL: <https://www.mtu.gov.ua>.
8. Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua>.
9. Децентралізація влади в Україні. URL: <https://decentralization.gov.ua>.

Реквізити затвердження	Схвалено на засіданні кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, протокол від 03 вересня 2024 року № 1
-------------------------------	--

Додаток до силябусу

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	розв'язування тестів	доповідь / презентація	виконання завдань	
Тема 1. Державне регулювання економіки як функція держави	3	2	8	2	7
Тема 2. Стратегія соціально-економічного розвитку країни	3	2		2	7
Тема 3. Фінансово-бюджетна та грошово-кредитна політика	3	2		2	7
Тема 4. Структурна та інвестиційна політика	3	2		2	7
Тема 5. Науково-технічна та інноваційна політика	3	2		2	7
Тема 6. Державне регулювання підприємництва.	3	2		2	15
Тема 7. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	3	2	8	2	7
Тема 8. Державне регулювання цін та інфляції	3	2		2	7
Тема 9. Державне регулювання інвестиційної та інноваційної діяльності	3	2		2	7
Тема 10. Державне регулювання регіональної економіки	3	2		2	7
Тема 11. Державний механізм реалізації соціальної політики	3	2		2	7
Тема 12. Державне регулювання природоохоронної діяльності.	3	2		2	15
Разом	36	24	16	24	100

Поточний контроль здійснюється на семінарських заняттях впродовж семестру у формі усного опитування, участі у дискусіях, розв'язування тестів, виконання доповіді/презентації, виконання завдань самостійної роботи.

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних вправ (3 бали)

Шкала оцінювання, балів	Критерії оцінювання
3	висока активність на занятті, виконання всіх практичних завдань, уміння виявляти та розв'язувати проблему, інтегрувати знання, повністю відображає визначені результати навчання.
2	самостійне виконання більшості завдань та демонстрація досягнень більшої частини запланованих результатів навчання
1	Середня активність, без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допущення при цьому окремих суттєвих неточностей та помилок, частково забезпечивши відображення запланованих результатів навчання
0	слабка активність на занятті, відсутність самостійного опрацювання матеріалу практичного заняття, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Розв'язування тестів – 2 бали

Рівень опанування РН	Якісна оцінка відповідей	Кількість балів
Високий	Здобувач вищої освіти надав понад 61-80% вірних відповідей	2
Задовільний	Здобувач вищої освіти надав 50-60% вірних відповідей	1
Низький	Здобувач вищої освіти надав понад 40 % невірних відповідей	0

Підготовка доповіді / презентації* – 8 балів

Кількість балів	Критерії оцінювання
7-8	<p>Зміст: глибоке розкриття теми з повним розумінням основних ідей, матеріал точний, актуальний і відповідає темі, присутній глибокий аналіз і критичне мислення.</p> <p>Структура: чітко структурований матеріал з логічно побудованими вступом, основною частиною та висновками, логічна послідовність та узгодженість всіх частин.</p> <p>Оформлення та візуалізація: якісно підібрані візуальні матеріали, що підкріплюють основні тези, відмінне оформлення тексту, без граматичних помилок.</p> <p>Виступ: чітка, впевнена та виразна подача матеріалу, активна взаємодія з аудиторією, залучення до обговорення, відмінна підготовка, спонтанна відповідь на питання.</p>
4-6	<p>Зміст: основні ідеї розкриті, але не повністю чи поверхнево, матеріал відповідає темі, проте присутні деякі неточності або недопрацювання, присутні елементи аналізу, але без достатньої глибини.</p> <p>Структура: загалом зрозуміла структура: вступ, основна частина та висновки, але з незначними недоліками, деякі елементи логіки викладу не послідовні.</p> <p>Оформлення та візуалізація: використані візуальні матеріали, але вони частково не відповідають змісту, текст оформлений на достатньому рівні, хоча наявні незначні помилки.</p> <p>Виступ: подача помірно чітка, але без виразності, взаємодія з аудиторією обмежена, підготовка задовільна, але відчувається нестача впевненості.</p>
0-3	<p>Зміст: основна ідея слабка або зовсім відсутня, матеріал не відповідає темі або містить великі неточності, немає аналізу чи глибокого розуміння теми.</p> <p>Структура: відсутня чітка структура, слабка організація матеріалу: вступ, основна частина та висновки не виділені, логіка викладу незрозуміла або хаотична.</p> <p>Оформлення та візуалізація: використано мінімум візуальних матеріалів, які не підкріплюють зміст, текстова частина неформатована, має помилки.</p> <p>Виступ: монотонна подача або незрозуміле висловлювання, відсутня взаємодія з аудиторією, низький рівень підготовки, часті паузи, читання з листа.</p>

*Протягом вивчення дисципліни передбачено виконання 2 доповіді / презентації

Виконання завдань самостійної роботи – 2 бали

Рівень опанування РН	Якісна оцінка самостійної роботи здобувача	Кількість балів
Високий	Високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Здобувач вищої освіти у повному обсязі, правильно виконує всі завдання, що відповідають заявленим викладачем вимогам та відображають результат навчання за темою.	2
Достатній	Достатній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Виконанні завдання становлять не менше ніж 80% від загального обсягу, допущені незначні помилки, певні неточності заявленому результату навчання.	1
Низький	Низький рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.Здобувач допускає велику кількість помилок при виконанні завдань, в цілому обсяг виконання завдань складає менше 10% від загального обсягу, не відповідає результату навчання.	0

Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим і навчальним планом є залік.